

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра публічного управління, адміністрування та права**



ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи

 **Богдан КОРОБКО**
2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЄВРОПЕЙСЬКЕ КОМЕРЦІЙНЕ ПРАВО»

(назва навчальної дисципліни)

Підготовки	<u>Магістр</u> (назва ступеня вищої освіти)
Освітньої програми	<u>«Бізнес-право»</u> (назва освітньої програми)
Спеціальності	<u>D8 Право</u> (код і назва спеціальності)

**Полтава
2025 рік**

Робоча програма навчальної дисципліни «Європейське комерційне право» для здобувачів вищої освіти спеціальності D8 Право, другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Складена відповідно до освітньої програми «Бізнес-право», 2025 року.

Розробник: Бойко Валентина Вячеславівна, к. ю. н., доцент кафедри публічного управління, адміністрування та права

Погоджено:

Гарант освітньої програми

 Оксін В.І.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та права

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри публічного управління, адміністрування та права

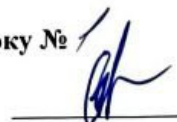
 (І. О. Кульчій)

«28 серпня» 2025 року

Схвалено навчально-методичною комісією навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Голова навчально-методичної комісії

 (С. А. Карпенко)

«29» серпня» 2025 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма здобуття освіти	
		денна	заочна
Кількість кредитів – 4	Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 120			
Модулів – 2	Спеціальність <u>D8 Право</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>магістр</u>	Лекції	
		20 год.	10 год.
		Практичні	
		20 год.	10 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		80 год.	100 год.
Індивідуальна робота: Не передбачено			
Вид контролю: диференційований залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми здобуття освіти – 40/80.

для заочної форми здобуття освіти – 20/100

2. Мета навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни полягає в поглибленні та удосконаленні знань та навичок студентів щодо правового регулювання діяльності учасників комерційного обороту на рівні Європейського Союзу, з джерелами та нормами права ЄС, які регулюють суспільні відносини у межах комерційного обороту за участю як держав-членів, так й приватних осіб (фізичних та юридичних осіб).

Програма навчальної дисципліни спрямована, зокрема, на поглиблення в залежності від правових відносин таких загальних компетентностей як:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу при вивченні ситуацій, пов'язаних із Європейським комерційним правом.

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово.

Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Здатність працювати в міжнародному контексті.

Програма навчальної дисципліни спрямована, зокрема, на формування здобувачами вищої освіти таких спеціальних (фахових, предметних) компетентностей:

Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України

Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України
Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення навчальної дисципліни «Європейське комерційне право» є такі дисципліни як «Ділова іноземна мова», «Методологія та організація наукових досліджень» та «Професійні стандарти юридичної етики та комунікації».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Навчальна дисципліна «Європейське комерційне право» формує наступні результати навчання:

Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

Вільно спілкуватися іноземною мовою професійного спрямування (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово.

Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності

Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень

			визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	дисципліни.
60 – 63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний , Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання в рамках навчальної дисципліни «Європейське комерційне право» є:

- 1) поточний контроль
 - виконання практичних робіт
 - тестування
 - усне опитування
- 2) модульний контроль
 - тестування
- 3) підсумковий контроль
 - диференційований залік

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1: Правові засади організації та здійснення комерційної діяльності в Європейському Союзі

Тема 1. Правовий базис вільного руху товарів та послуг в ЄС

Поняття «свободи внутрішнього ринку» ЄС та правові методи його встановлення. Правова сутність «принципу вільного руху товарів» в ЄС. Правова сутність «принципу вільного руху робочої сили» в ЄС. Правова сутність «принципу вільного надання послуг» в ЄС. Правова сутність «принципу вільного переміщення капіталу» в ЄС. TARIC.

Практичне заняття № 1

Тема 2. Правовий статус комерсантів в ЄС

Правовий статус комерсантів за законодавством Федеративної республіки Німеччина. Правовий статус комерсантів за законодавством Франції.

Практичне заняття № 2

Тема 3. Правовий статус наднаціональних правових утворень в ЄС

Європейська компанія: поняття, переваги, правове регулювання. Європейське кооперативне товариство: поняття, переваги, правове регулювання. Види наднаціональних правових утворень в ЄС.

Практичне заняття № 3

Тема 4. Правове забезпечення інвестицій в межах ЄС

Загальне поняття «інвестицій» в ЄС. Загальне поняття «інвестиційної діяльності» в ЄС. Поняття «рух капіталів». Поняття «єдиного європейського паспорту» в ЄС. Види діяльності, які входять в поняття інвестиційних послуг в ЄС

Практичне заняття №4

Тема 5. Торгове представництво та посередництво в ЄС

Правове регулювання торгового представництва в різних країнах ЄС. Правове регулювання посередництва в різних країнах ЄС.

Практичне заняття № 5

Змістовий модуль 2: Договірне та деліктне регулювання комерційних відносин у праві Європейського Союзу

Тема 6. Принципи європейського договірного права

Принципи Європейського договірного права: порядок укладання договору. Принципи Європейського договірного права: зміст договору. Принципи Європейського договірного права: невиконання договірних зобов'язань.

Практичне заняття № 6

Тема 7. Правове регулювання договору купівлі-продажу в ЄС

Правове регулювання договору купівлі-продажу (комерційного) за законодавством країн ЄС. Правове регулювання договору в галузі електронної торгівлі за законодавством країн ЄС.

Практичне заняття № 7

Тема 8. Інші види комерційних договорів в ЄС

Правове регулювання договору фінансового лізингу за законодавством країн ЄС. Правове регулювання договору факторингу за законодавством країн ЄС. Правове регулювання договору франчайзингу за законодавством країн ЄС. Медіація та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення договірних спорів.

Практичне заняття №8

Тема 9. Європейські принципи деліктного права

Правове регулювання деліктів в ЄС. Принципи Європейського деліктного права: підстави виникнення зобов'язань внаслідок завдання шкоди. Принципи Європейського деліктного права: загальні умови відповідальності. Принципи Європейського деліктного права: обставини, які звільняють від відповідальності. Принципи Європейського деліктного права: засоби судового захисту.

Практичне заняття № 9

Практичне заняття №10

8. Структура навчальної дисципліни

а) для денної форми здобуття освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Правові засади організації та здійснення комерційної діяльності в Європейському Союзі						
Тема 1. Правовий базис вільного руху товарів та послуг в ЄС	12	2	2			8
Тема 2. Правовий статус комерсантів в ЄС	12	2	2			8
Тема 3. Правовий статус наднаціональних правових утворень в ЄС	12	2	2			8
Тема 4. Правове забезпечення інвестицій в межах ЄС	12	2	2			8
Тема 5. Торгове представництво та посередництво в ЄС	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10			40
Змістовий модуль 2. Договірне та деліктне регулювання комерційних відносин у праві Європейського Союзу						
Тема 6. Принципи європейського договірного права	12	2	2			8
Тема 7. Правове регулювання договору купівлі-продажу в ЄС	12	2	2			8
Тема 8. Інші види комерційних договорів в ЄС	12	2	2			8
Тема 9. Європейські принципи деліктного права	12	2	2			8
	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10			40
Усього годин	120	20	20			80

б) для заочної форми здобуття освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Правові засади організації та здійснення комерційної діяльності в Європейському Союзі						
Тема 1. Правовий базис вільного руху товарів та послуг в ЄС	14	2	2			10
Тема 2. Правовий статус комерсантів в ЄС	14	2	2			10
Тема 3. Правовий статус наднаціональних правових утворень в ЄС	10					10
Тема 4. Правове забезпечення інвестицій в межах ЄС	14	2	2			10
Тема 5. Торгове представництво та посередництво в ЄС	10					10
Разом за змістовим модулем 1	62	6	6			50
Змістовий модуль 2. Договірне та деліктне регулювання комерційних відносин у праві Європейського Союзу						
Тема 6. Принципи європейського договірного права	10					10
Тема 7. Правове регулювання договору купівлі-продажу в ЄС	14	2	2			10
Тема 8. Інші види комерційних договорів в ЄС	14	2	2			10
Тема 9. Європейські принципи деліктного права	10					10
	10					10
Разом за змістовим модулем 2	58	4	4			50
Усього годин	120	10	10			100

9. Перелік питань для семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
1	Семінарські заняття не передбачені.		

10. Перелік питань для практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
Змістовий модуль 1. Правові засади організації та здійснення комерційної діяльності в Європейському Союзі			
1	Тема 1. Правовий базис вільного руху товарів та послуг в ЄС Поняття «свободи внутрішнього ринку» ЄС та правові методи його встановлення. Правова сутність «принципу вільного руху товарів» в ЄС. Правова сутність «принципу вільного	2	2

	руху робочої сили» в ЄС. Правова сутність «принципу вільного надання послуг» в ЄС. Правова сутність «принципу вільного переміщення капіталу» в ЄС. TARIC.		
2	Тема 2. Правовий статус комерсантів в ЄС Правовий статус комерсантів за законодавством Федеративної республіки Німеччина. Правовий статус комерсантів за законодавством Франції.	2	2
3	Тема 3. Правовий статус наднаціональних правових утворень в ЄС Європейська компанія: поняття, переваги, правове регулювання. Європейське кооперативне товариство: поняття, переваги, правове регулювання. Види наднаціональних правових утворень в ЄС.	2	
4	Тема 4. Правове забезпечення інвестицій в межах ЄС Загальне поняття «інвестицій» в ЄС. Загальне поняття «інвестиційної діяльності» в ЄС. Поняття «рух капіталів». Поняття «єдиного європейського паспорту» в ЄС. Види діяльності, які входять в поняття інвестиційних послуг в ЄС	2	2
5	Тема 5. Торгове представництво та посередництво в ЄС Правове регулювання торгового представництва в різних країнах ЄС. Правове регулювання посередництва в різних країнах ЄС.	2	
Змістовий модуль 2. Договірне та деліктне регулювання комерційних відносин у праві Європейського Союзу			
6	Тема 6. Принципи європейського договірного права Принципи Європейського договірного права: порядок укладання договору. Принципи Європейського договірного права: зміст договору. Принципи Європейського договірного права: невиконання договірних зобов'язань.	2	
7	Тема 7. Правове регулювання договору купівлі-продажу в ЄС Правове регулювання договору купівлі-продажу (комерційного) за законодавством країн ЄС. Правове регулювання договору в галузі електронної торгівлі за законодавством країн ЄС.	2	2
8	Тема 8. Інші види комерційних договорів в ЄС Правове регулювання договору фінансового лізингу за законодавством країн ЄС. Правове регулювання договору факторингу за законодавством країн ЄС. Правове регулювання договору франчайзингу за законодавством країн ЄС. Медіація та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення договірних спорів.	2	2
9, 10	Тема 9. Європейські принципи деліктного права Правове регулювання деліктів в ЄС. Принципи Європейського деліктного права: підстави виникнення зобов'язань внаслідок завдання шкоди. Принципи Європейського деліктного права: загальні умови відповідальності. Принципи Європейського деліктного права: обставини, які звільняють від відповідальності. Принципи Європейського деліктного права: засоби судового захисту.	2	
		2	
	Усього:	20	10

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
	Лабораторні заняття не передбачені.		

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни «Європейське комерційне право» є формування здатності самостійно аналізувати правові засади функціонування комерційної діяльності в Європейському Союзі, працювати з нормативно-правовими актами ЄС та практикою Суду ЄС, опрацьовувати наукові джерела з питань інтеграції європейських ринків, порівнювати різні моделі правового регулювання комерційних відносин та робити обґрунтовані висновки щодо перспектив гармонізації національного та європейського законодавства у сфері комерційного права.

У процесі самостійної роботи студенти мають навчитися користуватися бібліотечними фондами та електронними базами даних, знаходити й опрацьовувати сучасну наукову, навчальну та практичну літературу з питань права ЄС, узагальнювати отриману інформацію, складати конспекти, готувати аналітичні матеріали та пропозиції, що сприятимуть глибокому розумінню тенденцій гармонізації, інтеграції та модернізації європейського комерційного права.

Види самостійної роботи здобувача вищої освіти:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими у робочій програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій відповідно до графіку консультацій кафедри;
- підготовка до складання диференційованого заліку за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
Змістовий модуль 1. Правові засади організації та здійснення комерційної діяльності в Європейському Союзі			
1	Тема 1. Правовий базис вільного руху товарів та послуг в ЄС. Як рішення Суду ЄС вплинули на формування доктрини «чотирьох свобод» внутрішнього ринку? У чому полягає різниця між митними союзами та зонами вільної торгівлі, та яке місце займає ЄС? Які існують винятки із принципу вільного руху товарів та послуг? Роль інституцій ЄС у забезпеченні єдності внутрішнього ринку.	8	10
2	Тема 2. Правовий статус комерсантів в ЄС Які загальні критерії визначають статус «комерсанта» у праві ЄС? Як відрізняється регулювання діяльності комерсантів у країнах «континентальної» та «англосаксонської» правових систем? Чи існують європейські стандарти щодо реєстрації комерсантів? Які права та обов'язки комерсантів у сфері внутрішнього ринку ЄС?	8	10
3	Тема 3. Правовий статус наднаціональних правових утворень в ЄС	8	10

	Які передумови створення наднаціональних компаній у ЄС? Чим європейські компанії відрізняються від національних юридичних осіб? Які особливості транснаціонального корпоративного управління в ЄС? Роль директив ЄС у гармонізації корпоративного права.		
4	Тема 4. Правове забезпечення інвестицій в межах ЄС Як регулюється захист інвесторів у ЄС? Які механізми вирішення інвестиційних спорів існують у праві ЄС? Як відрізняється регулювання інвестицій у ЄС від міжнародного інвестиційного права? Які інституції ЄС відповідають за регулювання інвестиційної діяльності?	8	10
5	Тема 5. Торгове представництво та посередництво в ЄС Які європейські директиви регулюють діяльність комерційних агентів? Як Суд ЄС тлумачить права та обов'язки агентів і принципалів? Які відмінності існують у регулюванні брокерської діяльності у країнах ЄС? Як електронні платформи впливають на сучасні форми торгового посередництва в ЄС?	8	10
Змістовий модуль 2. Договірне та деліктне регулювання комерційних відносин у праві Європейського Союзу			
6	Тема 6. Принципи європейського договірного права Яке значення має Принцип свободи договору в європейському праві? Чи існують універсальні правила щодо дійсності договорів у ЄС? Як Принципи європейського договірного права співвідносяться з національними законодавствами? Які механізми гармонізації договірного права пропонуються у межах ЄС?	8	10
7	Тема 7. Правове регулювання договору купівлі-продажу в ЄС Як Директива про права споживачів вплинула на договір купівлі-продажу? Чим відрізняється регулювання B2B та B2C договорів купівлі-продажу? Які гарантії надає покупцю право ЄС у разі придбання неякісного товару? Які тенденції у сфері цифрових договорів купівлі-продажу в ЄС?	8	10
8	Тема 8. Інші види комерційних договорів в ЄС Як регулюється договір дистрибуції в ЄС? Які особливості застосування права конкуренції при укладанні франчайзингових договорів? Як відрізняється регулювання комерційного кредитування у праві ЄС? Яке значення має Регламент Брюссель I bis для вирішення спорів щодо комерційних договорів?	8	10
9	Тема 9. Європейські принципи деліктного права Як у праві ЄС розвивається концепція «прямої відповідальності держави»? Які особливості має регулювання деліктів у сфері захисту конкуренції? Як регулюється відшкодування шкоди у сфері інтелектуальної власності в ЄС? Які європейські акти стосуються деліктної відповідальності за шкоду, завдану споживачам?	8	10
		8	10
	Усього:	80	100

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено

14. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Європейське комерційне право» застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання, які поєднуються з сучасними інтерактивними технологіями. Це сприяє не лише засвоєнню теоретичних знань, а й формуванню практичних навичок та soft skills, необхідних майбутнім фахівцям у сфері права Європейського Союзу. Для забезпечення ефективності освітнього процесу використовуються сучасні інструменти та обладнання, серед яких мультимедійні засоби (проектор, інтерактивна дошка, комп'ютери, веб-камери, мікрофони), а також спеціалізоване програмне забезпечення. Під час занять застосовуються Microsoft Teams, Zoom – для дистанційного навчання та консультацій, Moodle – для організації навчального процесу, тестування та взаємодії зі здобувачами освіти. Для аналізу джерел права ЄС та судової практики використовуються EUR-Lex, CURIA (база рішень Суду ЄС), а також міжнародні наукові електронні бібліотеки (DOAJ, ResearchGate, HeinOnline, Наукова бібліотека НБУ ім. Вернадського).

Словесні методи навчання застосовуються під час лекцій та практичних занять для формування базових знань. Серед них – розповідь, що дозволяє викладачу логічно та доступно викладати матеріал із прикладами з європейської судової практики, пояснення для розкриття складних категорій комерційного права, а також бесіда та дискусія, що забезпечують активну взаємодію зі здобувачами.

Практичні методи орієнтовані на формування професійних навичок і включають аналіз кейсів на основі рішень Суду ЄС та практики національних судів держав-членів, моделювання договірних і корпоративних ситуацій, складання проектів комерційних договорів та процесуальних документів, розв'язання ситуаційних задач і практику з правозастосування. Важливим елементом є також тренінги з аналізу рішень Суду ЄС та Європейського суду з прав людини у справах, що стосуються комерційних відносин.

Формування soft skills відбувається за допомогою роботи в малих групах, де здобувачі навчаються командній взаємодії, розподілу ролей та спільному прийняттю рішень. Важливими є ділові ігри та моделювання реальних професійних ситуацій, дебати й дискусії, що розвивають навички публічних виступів, аргументації та ведення переговорів. Для стимулювання творчого мислення використовуються мозкові штурми та квести, а кейс-методи дозволяють працювати з реальними прикладами з практики та шукати ефективні шляхи вирішення правових проблем у сфері європейського комерційного права.

Застосування поєднання традиційних і сучасних методів навчання у викладанні дисципліни «Європейське комерційне право» дає змогу сформувати у здобувачів не лише ґрунтовні теоретичні знання, а й практичні навички, критичне мислення та здатність до ефективної комунікації, що є важливими для успішної юридичної практики в умовах європейської інтеграції України.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєнням студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань здобувачів під час практичних занять, оцінювання виконання самостійної роботи, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті.

Модульний контроль має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Модульний контроль реалізується шляхом узагальнення результатів поточного контролю знань і проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок

аудиторних занять. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку.

16. Розподіл балів, які отримують здобувачі

**Схема нарахування балів* з навчальної дисципліни
«Європейське комерційне право»
за видами робіт для здобувачів денної форми здобуття освіти**

Види робіт/контролю	Перелік тем									
	Тема 1. Правовий базис вільного руху товарів та послуг в ЄС	Тема 2. Правовий статус комерсантів в ЄС	Тема 3. Правовий статус наднаціональних правових утворень в ЄС	Тема 4. Правове забезпечення інвестицій в межах ЄС	Тема 5. Торгове представництво та посередництво в ЄС	Тема 6. Принципи європейського договірного права	Тема 7. Правове регулювання договору купівлі-продажу в ЄС	Тема 8. Інші види комерційних договорів в ЄС	Тема 9. Європейські принципи деліктного права	
	Практичне заняття									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Виконання практичних завдань	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Тестування	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Усне опитування	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Модульний контроль					2				2	
Всього за темами	7	7	7	7	9	7	7	7	12	
Диференційований залік	30									
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100									

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

**Схема нарахування балів* з навчальної дисципліни
«Європейське комерційне право»
за видами робіт для здобувачів заочної форми здобуття освіти**

Види робіт/контролю	Перелік тем									
	Тема 1. Правовий базис вільного руху товарів та послуг в ЄС	Тема 2. Правовий статус комерсантів в ЄС	Тема 3. Правовий статус наднаціональних правових утворень в ЄС	Тема 4. Правове забезпечення інвестицій в межах ЄС	Тема 5. Торгове представництво та посередництво в ЄС	Тема 6. Принципи європейського договірного права	Тема 7. Правове регулювання договору купівлі-продажу в ЄС	Тема 8. Інші види комерційних договорів в ЄС	Тема 9. Європейські принципи деліктного права	
	Практичне заняття									
	1	2		3			4	5		
Виконання практичних завдань	2	2		2			2	2		
Тестування	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Виконання завдань самостійної роботи	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Усне опитування							2	2		
Модульний контроль					3				3	
Всього за темами	7	7	5	7	8	5	9	9	13	
Диференційований залік	30									
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100									

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

**Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань
для денної та заочної форм здобуття освіти:**

Бали	Критерії оцінювання
2	Завдання практичної роботи виконано в повному обсязі, оформлено належним чином, у висновках відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
1	Завдання виконано не повністю або з несуттєвими помилками, висновки оформлені, але лише частково розкривають практичне завдання.
0	Практична робота не виконана або виконана з суттєвими помилками, висновки відсутні чи не мають практичного значення.

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Оцінювання тестування для денної форми здобуття освіти:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,2 \times 10 = 2$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Оцінювання тестування для заочної форми здобуття освіти:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,1 \times 10 = 1$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами усного опитування для денної та заочної форм здобуття освіти:

Бали	Критерії оцінювання
2	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи для денної форми здобуття освіти:

Бали для денної форми навчання	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи для заочної форми здобуття освіти:

Бали для заочної форми навчання	Критерії оцінювання
4	Завдання самостійної роботи виконано у повному обсязі, без помилок. Результати демонструють високий рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
2	Завдання самостійної роботи виконано не в повному обсязі або містить несуттєві помилки. Рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання оцінюється як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано або виконано з суттєвими помилками. Результати не відповідають поставленим завданням і не свідчать про сформованість необхідних компетентностей.

**Шкала та критерії оцінювання виконання модульного контролю (тестування)
для денної форми здобуття освіти:**

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,2 \times 10 = 2,0$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

**Шкала та критерії оцінювання виконання модульного контролю (тестування)
для заочної форми здобуття освіти:**

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,3 \times 10 = 3,0$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти
за результатами складання диференційованого заліку у формі тестування**

№	Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1	Тестування	0-30	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 30 = 30$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсової роботи, практики
90 – 100	A -відмінно	5-відмінно
82-89	B -дуже добро	align="center">4-добре
74-81	C -добре	
64-73	D -задовільно	align="center">3-задовільно
60-63	E -достатньо	
35-59	FX - незадовільно з можливістю повторного складання	align="center">2-незадовільно
0-34	F - незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

- при семестровому контролі у вигляді диференційованого заліку на поточний контроль може бути відведено від 70 до 100 балів (для допуску до диференційованого заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (усні відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 70 балів.

Присутність на лекціях і практичних не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів. При тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів у випадку диференційованого заліку), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є диференційований залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. Бойко В.В. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Європейське комерційне право» для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2024. 15 с.

2. Бойко В.В. Курс лекцій з дисципліни «Європейське комерційне право» для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2024. 94 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Європейське бізнес-середовище : навчальний посібник / О. А. Чугаєв ; Міністерство освіти і науки України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ : ВПЦ «Київський університет», 2020. – 183 с.

2. Комерційне право Європейського Союзу : директиви, регламенти, наукові статті (Commercial Law of the European Union: Specific directives, regulations, research papers) / уклад. Ковалишин О. Р. – Івано-Франківськ, 2020. – 331 с.

3. Правові основи діяльності Ради Європи : навч.-метод. посіб. для аспірантів спец. 081 «Право» [Електронне видання] / укл. О. О. Сурілова, за ред. Х. Н. Бехруза ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2022. – 52 с <https://hdl.handle.net/11300/23472>

4. Бачук В.Б. Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів: вітчизняний та зарубіжний досвід. Монографія. Львів; Рівне : Видавництво "Новий Світ-2000" 2021.

5. Міжнародні відносини та світова політика : навч.-метод. посіб. [Електронний ресурс] / В. Ю. Дронов; НУ «Одеська юридична академія». – Одеса: Фенікс, 2022. – 132 с. <https://hdl.handle.net/11300/23460>

6. Hartley, Trevor C. International Commercial Litigation: Text, Cases and Materials on Private International Law. 3rd ed. Cambridge University Press, 2020. <https://doi.org/10.1017/9781108774819>

Допоміжна

1. Бойко В. В. Окремі аспекти адаптації бюджетного законодавства до європейських стандартів. Адаптація правової системи України до права Європейського Союзу: теоретичні та практичні аспекти : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. (23 листопада 2017 р., м. Полтава) : у 2 ч. – Полтава : Россава, 2017. – Ч. 2. – С. 32–35.

2. Гайдук Р. І. Гармонізація українського комерційного права з нормами Європейського Союзу : сучасні виклики. Вісник Львівського університету. Серія юридична. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2020. Вип. 71. С. 102–110.

3. Проблеми теорії та практики міжнародно-правової відповідальності : навч.-метод. посіб. [Електронне видання] / укл. С. С. Андрейченко ; НУ «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2023. – 108 с <https://hdl.handle.net/11300/23465>

4. Ковальчук О. П. Вплив європейського права на регулювання електронної комерції в Україні. Юридична Україна. Київ: Видавничий дім "Юридична Україна", 2020. № 9. С. 45–53.

5. Система міжнародних економічних правовідносин та право Внутрішнього ринку ЄС : навч.-метод. рекомендації / М. Р. Аракелян, Х. Н. Бехруз, Т. С. Ківалова, Ю. Ю. Акіменко ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». – Одеса: Фенікс, 2023. – 82 с. – Режим доступу: <https://hdl.handle.net/11300/23863>

6. Ясан М. Реформа турецького комерційного права в процесі кандидатства до ЄС. Review of European & Comparative Law. HeinOnline, 2020. № 41. С. 123–145.
7. Kokott J. EU Tax Law. – München: C.H. Beck; Oxford: Hart; Baden-Baden: Nomos, 2022. – 400 p.

19. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=6775>
2. Веб-сайт Верховної Ради України – <http://www.rada.gov.ua>
3. Веб-сайт Президента України – <https://www.president.gov.ua/>
4. Веб-сайт Кабінета Міністрів України – <https://www.kmu.gov.ua/>
5. Веб-сайт Міністерства юстиції України – <http://www.minjust.gov.ua>
6. Веб-сайт Міністерства закордонних справ України – <https://mfa.gov.ua/>
7. Веб-сайт Конституційного суду України – <https://minjust.gov.ua/ua>
8. Веб-сайт Верховного Суду – <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>
9. Веб-сайт Єдиного державного реєстру судових рішень України – www.reyestr.court.gov.ua/
10. Веб-портал «Судова влада України» – <http://dsa.court.gov.ua/dsa/>
11. Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
12. Веб-сайт Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого – <https://nlu.org.ua/>
13. Веб-сайт ООН – <https://www.un.org/>
14. Веб-сайт Управління Верховного комісара ООН з прав людини – https://www.ohchr.org/en/ohchr_homepage
15. Веб-сайт ЄС – <https://www.eeas.europa.eu>
16. Веб-сайт ЄСПЛ – <https://echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
17. Веб-сайт ОБСЄ – <https://www.osce.org/>
18. Веб-сайт НАТО – <https://www.nato.int/>
19. Веб-сайт Ради Європи – <https://www.coe.int/en/web/portal/home>
20. European Union Law. URL: <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=en>
21. Court of Justice of the European Union https://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/en/
22. Офіційний веб-сайт UNCITRAL <https://uncitral.un.org/>
23. Incoterms <https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/>